

Βρυξέλλες, 27.2.2019
COM(2019) 152 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**Έκθεση προόδου για την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου, της 20ής
Σεπτεμβρίου 2016 σχετικά με τη σύσταση εθνικών συμβουλίων παραγωγικότητας**

[...]

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Έκθεση προόδου για την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2016 σχετικά με τη σύσταση εθνικών συμβουλίων παραγωγικότητας

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Οι πολιτικές για την προώθηση της αύξησης της παραγωγικότητας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας αποτελούν προτεραιότητα για τα κράτη μέλη, αλλά και για την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδίως τη ζώνη του ευρώ. Η αύξηση της παραγωγικότητας ακολουθεί φθίνουσα πορεία επί αρκετές δεκαετίες και υπέστη περαιτέρω πλήγματα με την εμφάνιση της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης. Επιπλέον, οι αποκλίνουσες εξελίξεις όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα στη ζώνη του ευρώ πριν από την κρίση συνέβαλαν στη συσσώρευση μακροοικονομικών ανισορροπιών, η διόρθωση των οποίων αποδεικνύεται βραδεία και δαπανηρή. Δεδομένου ότι η εθνική παραγωγικότητα είναι βασικός παράγοντας ευημερίας και αύξησης του εισοδήματος, οι εν λόγω εξελίξεις έχουν σημαντικές επιπτώσεις για την οικονομική ευημερία και την εισοδηματική ανισότητα, καθώς και για την ομαλή λειτουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

Παρά το γεγονός ότι έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος, πρέπει να καταβληθεί περαιτέρω προσπάθεια για την ενίσχυση της οικονομικής ανθεκτικότητας της ζώνης του ευρώ και προκειμένου η Ευρωπαϊκή Ένωση να είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει μακροπρόθεσμες προκλήσεις, όπως η γήρανση του πληθυσμού, η παγκοσμιοποίηση και οι τεχνολογικές αλλαγές. Πρέπει να ληφθούν μέτρα πολιτικής τόσο σε επίπεδο κρατών μελών όσο και στο επίπεδο της Ένωσης συνολικά. Η ενίσχυση της παραγωγικότητας κατέχει εξέχουσα θέση στην Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, καθώς και στις συστάσεις για τη ζώνη του ευρώ¹. Η στήριξη της υλοποίησης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων ενισχύθηκε κατά τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση καταβάλλει επίσης προσπάθειες με σκοπό την τόνωση των επενδύσεων, τη βελτίωση του κανονιστικού περιβάλλοντος και την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, της ένωσης κεφαλαιαγορών, της τραπεζικής ένωσης και της ενεργειακής ένωσης. Εντούτοις, η πρόοδος που σημειώνεται ως προς τις μεταρρυθμίσεις στα κράτη μέλη είναι ανομοιογενής και στο σύνολό της υπερβολικά βραδεία.

Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή πολιτικών για την ενίσχυση της παραγωγικότητας είναι ένα δύσκολο εγχείρημα και προϋπόθεση για την επιτυχία του είναι η ισχυρή εθνική οικειοποίηση. Οι εν λόγω πολιτικές θα πρέπει να βασίζονται σε αξιόπιστα στοιχεία και να αντιμετωπίζουν συνολικά τους πολύπλοκους μοχλούς παραγωγικότητας, οι οποίοι σε ορισμένο βαθμό έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά για το κάθε κράτος μέλος. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο στην έκθεση των πέντε Προέδρων σχετικά με την ολοκλήρωση της

¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) «Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης 2019: Για μια ισχυρότερη Ευρώπη απέναντι στην παγκόσμια αβεβαιότητα», COM(2018)770.

Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης² συνιστάται η δημιουργία από κάθε κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ ενός φορέα επιφορτισμένου με την παρακολούθηση των επιδόσεων και τη διατύπωση συστάσεων πολιτικής στον τομέα της οικονομικής ανταγωνιστικότητας. Σκοπός της σύστασης των εν λόγω φορέων είναι η προώθηση και η στήριξη της υλοποίησης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων μέσω της παροχής μιας σταθερής αναλυτικής βάσης και του εμπλουτισμού του δημόσιου διαλόγου. Οι κυβερνήσεις των κρατών μελών μπορούν να αξιοποιήσουν το υλικό τεκμηρίωσης που παράγουν οι εν λόγω φορείς για να εξασφαλίσουν την πολιτική και δημόσια στήριξη που απαιτείται για τις μεταρρυθμίσεις.

Με βάση πρόταση της Επιτροπής, το Συμβούλιο εξέδωσε τον Σεπτέμβριο του 2016 σχετική σύσταση, καλώντας τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να συστήσουν εθνικά συμβούλια παραγωγικότητας έως και τον Μάρτιο του 2018³. Η σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, αλλά και τα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ ενθαρρύνονται να αναδείξουν ή να συστήσουν παρόμοιους φορείς. Τα συμβούλια παραγωγικότητας σχεδιάστηκαν ως αντικειμενικά, ουδέτερα και ανεξάρτητα όργανα, τόσο ως προς την ανάλυση όσο και ως προς το περιεχόμενο, τα οποία θα μπορούσαν να διερευνήσουν τις προκλήσεις που αφορούν την παραγωγικότητα και να συμβάλουν στην τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής. Με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά και καθήκοντα των εν λόγω συμβουλίων, κάθε κράτος μέλος μπορεί να επιλέξει τον ακριβή τρόπο οργάνωσης του οικείου εθνικού συμβουλίου παραγωγικότητας.

Επίσης, βάσει της σύστασης του Συμβουλίου η Επιτροπή καλείται να εκπονήσει έκθεση προόδου σχετικά με την εφαρμογή και την καταλληλότητα της σύστασης έως και τις 20 Μαρτίου 2019. Η παρούσα έκθεση εκπληρώνει την εν λόγω εντολή. Βασίζεται στις απαντήσεις που δόθηκαν σε ερωτηματολόγιο που διαβίβασαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής στα ορισθέντα συμβούλια παραγωγικότητας και στα μέλη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής τον Δεκέμβριο του 2018. Στην έκθεση παρουσιάζονται συνοπτικά οι εξελίξεις στο πεδίο της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας στην Ένωση και τη ζώνη του ευρώ, περιγράφεται η πρόοδος που έχει σημειωθεί ως προς τη σύσταση των συμβουλίων παραγωγικότητας στα τέλη του 2018, ενώ επίσης συνοψίζεται το ζήτημα της συνεργασίας των συμβουλίων παραγωγικότητας και ο ρόλος της Επιτροπής. Τα κύρια πορίσματα της παρούσας έκθεσης είναι τα εξής:

- **Τα εθνικά συμβούλια παραγωγικότητας έχουν ήδη συσταθεί στα περισσότερα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, ενώ ο αριθμός τους αυξάνεται με σταθερούς ρυθμούς.** Έχουν συσταθεί συμβούλια παραγωγικότητας σε δέκα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ (Βέλγιο, Κύπρος, Φινλανδία, Γαλλία, Ιρλανδία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία και Σλοβενία). Τα υπόλοιπα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ έχουν ήδη επιβεβαιώσει την πρόθεσή τους να συστήσουν συμβούλια παραγωγικότητας, ενώ ορισμένα ήδη βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο

² Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2015). Έκθεση των πέντε Προέδρων: Ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης.

³ Σύσταση του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2016, σχετικά με τη σύσταση εθνικών συμβουλίων παραγωγικότητας. ΕΕ C 349 της 24.9.2016, σ. 1.

της διαδικασίας σύστασης (Ελλάδα, Μάλτα και Σλοβακία). Επιπλέον, τρία κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ έχουν ήδη αναδείξει ή συστήσει παρόμοιους φορείς (Δανία, Ουγγαρία και Ρουμανία).

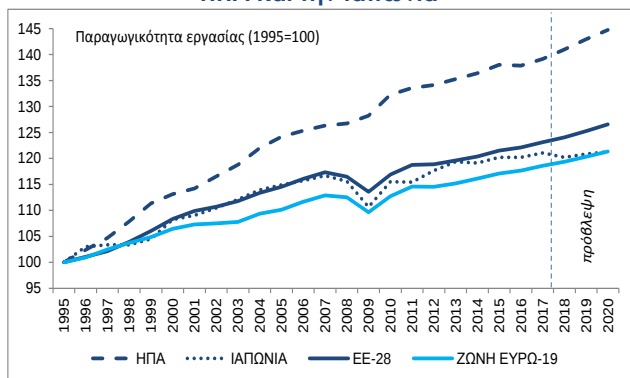
- **Παρατηρείται ποικιλομορφία στον τρόπο οργάνωσης που έχουν επιλέξει τα κράτη μέλη, η οποία αντικατοπτρίζει σε μεγάλο βαθμό τις ειδικές ανά χώρα συνθήκες.** Η διάρθρωση των ορισθέντων συμβουλίων παραγωγικότητας φαίνεται να ανταποκρίνεται εν γένει στις απαιτήσεις που περιέχονται στη σύσταση του Συμβουλίου. Σε διάφορες περιπτώσεις, εντούτοις, ορισμένες απαιτήσεις δεν ενσωματώνονται ρητά στην εθνική νομοθεσία, για παράδειγμα, όσον αφορά ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της λειτουργικής αυτονομίας και της κατάλληλης πρόσβασης στις πληροφορίες. Ορισμένα συμβούλια παραγωγικότητας διαθέτουν εξάλλου εντολή περιορισμένης διάρκειας. Εντούτοις, το κατά πόσο οι εν λόγω παράγοντες θα έχουν αντίκτυπο στην επίδοση των εν λόγω συμβουλίων παραγωγικότητας μένει να διαπιστωθεί στο μέλλον, καθώς τα περισσότερα είναι σχετικά νεοσύστατα και απαιτείται χρόνος για τη δημιουργία ενός ιστορικού επιδόσεων.
- **Ενθαρρυντικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι ορισμένα συμβούλια παραγωγικότητας συμβάλλουν ενεργά στον εγχώριο διάλογο σχετικά με τις προκλήσεις που αφορούν την παραγωγικότητα.** Κατά κανόνα, τα συμβούλια παραγωγικότητας που βασίζονται σε ήδη υφιστάμενους φορείς έχουν την πιο επιτυχημένη επίδοση στον εν λόγω τομέα. Ορισμένα συμβούλια έχουν ήδη δημοσιεύσει τις ετήσιες εκθέσεις τους και συμμετέχουν ενεργά στον διάλογο περί παραγωγικότητας, μεταξύ άλλων μέσω της οργάνωσης εκδηλώσεων, συνεδρίων, εργαστηρίων και της δημοσίευσης εκθέσεων.
- **Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δημιουργήσει ένα δίκτυο συμβουλίων παραγωγικότητας για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής απόψεων, πρακτικών και εμπειριών, και για να συμβάλει στο να ληφθεί καλύτερα υπόψη η διάσταση της ευρύτερης ζώνης του ευρώ και της Ένωσης.** Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα συμβούλια παραγωγικότητας αποτελούν σημαντικούς συνομιλητές και παράγοντες για την εξασφάλιση της εθνικής οικειοποίησης των μεταρρυθμίσεων. Η Επιτροπή θα ανταλλάσσει σε τακτική βάση απόψεις με όλα τα συμμετέχοντα συμβούλια παραγωγικότητας, μεταξύ άλλων και κατά τις διερευνητικές αποστολές στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

2. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΈΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

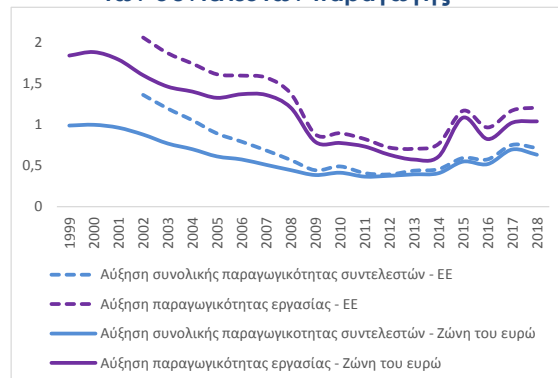
Η πορεία της αύξησης της παραγωγικότητας της εργασίας στην Ένωση και σε άλλες ανεπτυγμένες οικονομίες ήταν φθίνουσα ήδη πριν από την κρίση. Καθώς οι πιο ανεπτυγμένες οικονομίες έχουν υποστεί πλήγμα, το χάσμα παραγωγικότητας μεταξύ της Ένωσης και των ΗΠΑ έχει διευρυνθεί τις τελευταίες δύο δεκαετίες (διάγραμμα 1). Παρά την πρόσφατη ανάκαμψη που σημειώθηκε, η παραγωγικότητα της εργασίας και η συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής στην Ένωση και τη ζώνη του ευρώ εξακολουθούν να βρίσκονται κάτω από το προ κρίσης επίπεδο (διάγραμμα 2). Επιπλέον, η

πρόσφατη βελτίωση συγκαλύπτει σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών⁴. Οι διαφορές στην αύξηση της παραγωγικότητας εργασίας στην Ευρώπη σχετίζονται με παράγοντες όπως η διαδικασία σύγκλισης ορισμένων κρατών μελών· οι χώρες με χαμηλότερη αρχική παραγωγικότητα της εργασίας σημείωσαν κατά μέσο όρο μεγαλύτερη αύξηση της παραγωγικότητας από το 1995 (διάγραμμα 3).

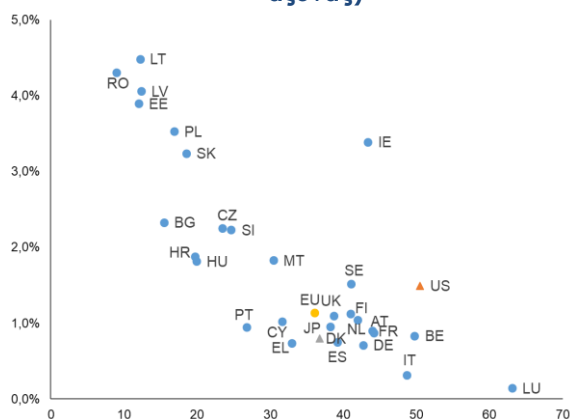
Διάγραμμα 1: Παραγωγικότητα της εργασίας στη ζώνη του ευρώ και στην ΕΕ των 28 σε σχέση με τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία

Διάγραμμα 2: Αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας και της συνολικής παραγωγικότητας των συντελεστών παραγωγής

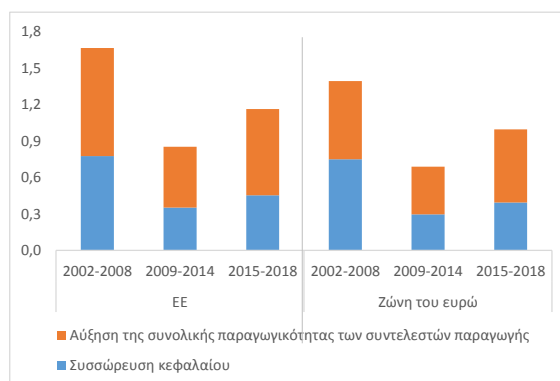

Διάγραμμα 3: Παραγωγικότητα της εργασίας το 1995 (οριζόντιος άξονας) και μέση αύξηση της παραγωγικότητας την περίοδο 1995-2019 (κάθετος άξονας)

Πηγή: AMECO Σημείωση: Στο διάγραμμα 3, η παραγωγικότητα της εργασίας το 1995 υπολογίζεται σε μονάδες αγοραστικής δύναμης.

Διάγραμμα 4: Συμβολή στην αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας

Κινητήρια δύναμη για την αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας αποτελούν οι παραγωγικές επενδύσεις και η τεχνολογική πρόοδος, τομείς που παραμένουν σχετικά αδύναμοι (διάγραμμα 4). Ο ρυθμός αύξησης της τεχνολογικής προόδου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως υπολογίστηκε με βάση την αύξηση της συνολικής παραγωγικότητας των συντελεστών παραγωγής, επιβραδύνθηκε κατά την περίοδο της κρίσης και δεν έχει μέχρι στιγμής επιστρέψει πλήρως στα επίπεδα προ κρίσης. Πτώση κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης κατέγραψαν και οι επενδύσεις, οι οποίες δεν έχουν μέχρι στιγμής ανακάμψει πλήρως. Τα αποφασιστικά μέτρα πολιτικής σε επίπεδο Ένωσης (π.χ. μέσω του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη) και σε εθνικό επίπεδο

⁴ Για παράδειγμα, το 2018, τα επίπεδα αύξησης της παραγωγικότητας κυμάνθηκαν από -0,4 % στην περίπτωση του Λουξεμβούργου έως 4,3 % στην περίπτωση της Πολωνίας.

συνέβαλαν στη σημαντική ανάκαμψη των επενδύσεων, οι οποίες ωστόσο εξακολουθούν να βρίσκονται κάτω από τα προ κρίσης επίπεδα.

Η αύξηση της παραγωγικότητας έχει επιβραδυνθεί, ενώ το χάσμα ως προς την αξιοποίηση των τεχνολογικών εξελίξεων μεταξύ των εταιρειών με τις υψηλότερες και τις χαμηλότερες επιδόσεις έχει διευρυνθεί⁵. Η διεύρυνση του χάσματος μεταξύ του επιπέδου παραγωγικότητας των εταιρειών με τις καλύτερες επιδόσεις στην αγορά και των λιγότερο παραγωγικών εταιρειών αποδεικνύει τα παραπάνω, καθώς οι εταιρείες με τις υψηλότερες επιδόσεις είναι εκείνες που επωφελούνται κυρίως από την τεχνολογική πρόοδο και έχουν αυξήσει την κυριαρχία τους στην αγορά. Οι λιγότερο παραγωγικές εταιρείες, αντιθέτως, δεν στάθηκαν ικανές να εκμεταλλευτούν ταχέως τις νεότερες τεχνολογίες και έχουν μείνει πίσω. Το εν λόγω φαινόμενο έχει επίσης κοινωνικές συνέπειες, καθώς η μεγαλύτερη διαφοροποίηση μεταξύ των επιχειρήσεων όσον αφορά την παραγωγικότητα μπορεί να συνεπάγεται μεγαλύτερη μισθολογική διαφοροποίηση σε όλους τους κλάδους της οικονομίας, και, επομένως, διεύρυνση της εισοδηματικής ανισότητας.

Οι μακροοικονομικές, θεσμικές και κανονιστικές συνθήκες επηρεάζουν την αύξηση της παραγωγικότητας και την ανταγωνιστικότητα. Στις εν λόγω συνθήκες συγκαταλέγονται τα εξής: i) διαρκής καινοτομία και βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου, ii) εύρυθμη λειτουργία των αγορών εργασίας και προϊόντων, iii) πρόσβαση σε χρηματοδότηση και αποτελεσματικά πλαίσια αφερεγγυότητας, και iv) ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον. Σε ορισμένα κράτη μέλη, ορισμένοι παράγοντες, όπως η επιβράδυνση στην ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών, τα κανονιστικά πλαίσια στις αγορές προϊόντων που παρεμποδίζουν τον ανταγωνισμό και οι δυσλειτουργικές αγορές εργασίας διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην υποτονική αύξηση της ανταγωνιστικότητας^{6, 7}.

Η στήριξη της αύξησης της παραγωγικότητας απαιτεί στοχευμένες και τεκμηριωμένες πολιτικές. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που τίθενται για την αύξηση της παραγωγικότητας, μπορούν να ληφθούν μέτρα πολιτικής τόσο σε εθνικό όσο και ενωσιακό επίπεδο. Οι εθνικές μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να αποσκοπούν στην αύξηση της παραγωγικότητας και θα πρέπει να περιλαμβάνουν στοχευμένα μέτρα για την προώθηση των επενδύσεων, την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και την ενίσχυση και βελτίωση της διασύνδεσης μεταξύ εκπαιδευτικών συστημάτων και επιχειρήσεων. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναλάβουν τόσο συλλογική όσο και μεμονωμένη ευθύνη για την ενιαία αγορά ώστε να αξιοποιήσουν πλήρως το δυναμικό της. Ο διάλογος ως προς τις πολιτικές που σχετίζονται με την ανταγωνιστικότητα και τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις πρέπει να είναι άρτια τεκμηριωμένος ώστε να είναι δυνατός ο σωστός προσδιορισμός των προκλήσεων και των πιθανών επιπτώσεων των πολιτικών. Τα συμβούλια παραγωγικότητας μπορούν επομένως να συμβάλλουν σε έναν τεκμηριωμένο διάλογο και να ανταλλάσσουν ορθές πρακτικές μέσω της αναλυτικής και ανεξάρτητης εργασίας τους.

⁵ ΟΟΣΑ (2017), "The great divergence(s)", OECD Science, Technology and Innovation Policy Papers No. 39.

⁶ Anzoategui, Comin, Gertler and Martinez (2015), "Endogenous Technology Adoption and R&D as Sources of Business Cycle Persistence", NBER Working Paper No. 22005.

⁷ Cetté, Fernald, Mojona (2016), "The pre-Great Recession slowdown in productivity", Federal Reserve Bank of San Francisco, Working Paper 2016-08.

Οι πολιτικές για την αύξηση της παραγωγικότητας εξετάζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Οι προκλήσεις που τίθενται σε σχέση με την αύξηση της παραγωγικότητας είναι, σε κάποιο βαθμό, ειδικές ανά χώρα και δεν υπάρχει κάποια ενιαία λύση πολιτικής για την αντιμετώπιση τους. Το 2018 τα περισσότερα κράτη μέλη έλαβαν ειδική ανά χώρα σύσταση για τη λήψη μέτρων πολιτικής σε κάποιον σχετικό με την παραγωγικότητα τομέα. Ομοίως, στο πλαίσιο της σύστασης του 2018 για τη ζώνη του ευρώ, τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ κλήθηκαν επίσης να δώσουν προτεραιότητα σε μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την παραγωγικότητα και το αναπτυξιακό δυναμικό.

3. ΠΡΟΟΔΟΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 2018

Δέκα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και τρία κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ έχουν συστήσει εθνικά συμβούλια παραγωγικότητας.⁸ Στη ζώνη του ευρώ, τα κράτη μέλη είναι το Βέλγιο, η Κύπρος, η Φινλανδία, η Γαλλία, η Ιρλανδία, η Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, οι Κάτω Χώρες, η Πορτογαλία και η Σλοβενία. Τα τρία κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ είναι η Δανία, η Ουγγαρία και η Ρουμανία. Τα υπόλοιπα εννιά κράτη μέλη στη ζώνη του ευρώ (Αυστρία, Γερμανία, Ελλάδα, Εσθονία, Ισπανία, Ιταλία, Λετονία, Μάλτα και Σλοβακία) έχουν δηλώσει την πρόθεσή τους να συστήσουν συμβούλια παραγωγικότητας και η σχετική διαδικασία βρίσκεται ήδη σε προχωρημένο στάδιο στην Ελλάδα, τη Μάλτα και τη Σλοβακία⁹.

Πέραν της Κροατίας, τα άλλα πέντε κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ (Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Πολωνία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο) αποφάσισαν να μην συστήσουν συμβούλιο παραγωγικότητας. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αιτιολογούν την απόφασή τους με το επιχείρημα ότι ήδη διαθέτουν φορείς που επιτελούν μέρος ή το σύνολο των καθηκόντων που αναφέρονται στη σύσταση του Συμβουλίου.

Πολλά από τα υφιστάμενα συμβούλια παραγωγικότητας διορίστηκαν μόλις πρόσφατα, και, ως εκ τούτου, είναι πολύ νωρίς για μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση του αντικτύπου τους. Στο πλαίσιο αυτό, στην παρούσα ενότητα αξιολογούνται τα βασικά χαρακτηριστικά των συμβουλίων παραγωγικότητας, ιδίως όσον αφορά τις απαιτήσεις που θεσπίζονται στη σύσταση του Συμβουλίου (δηλ. τα καθήκοντα που ανατίθενται σε αυτά, ο υψηλός βαθμός λειτουργικής αυτονομίας και η δυνατότητα εκπόνησης αντικειμενικών αναλύσεων υψηλής ποιότητας).

⁸ Η νομική σύσταση των συμβουλίων παραγωγικότητας φαίνεται να έχει ολοκληρωθεί στα εν λόγω κράτη μέλη, μολοντί σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες. Για παράδειγμα, πρέπει να εγκριθούν οι εσωτερικοί κανονισμοί των Συμβουλίων Παραγωγικότητας στη Φινλανδία και το Λουξεμβούργο. Άλλα εκκρεμή μέτρα αφορούν τον επίσημο ορισμό των μελών των συμβουλίων παραγωγικότητας στο Βέλγιο και το Λουξεμβούργο.

⁹ Ειδικότερα, η υπουργική απόφαση για την ανάθεση στο ΚΕΠΕ καθηκόντων εθνικού συμβουλίου παραγωγικότητας προβλέπεται να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το πρώτο εξάμηνο του 2019. Η Σλοβακία όρισε το Ινστιτούτο Στρατηγικής και Ανάλυσης ως τη γραμματεία του συμβουλίου παραγωγικότητας. Η Μάλτα πρότεινε στο Συμβούλιο Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης να αναλάβει την άσκηση των καθηκόντων του συμβουλίου παραγωγικότητας. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, εντούτοις, οι νομικές διατάξεις που απαιτούνται για τη νομική σύσταση των συμβουλίων παραγωγικότητας δεν έχουν ακόμα θεσπιστεί.

3.1. Θεσμική οργάνωση των συσταθέντων εθνικών συμβουλίων παραγωγικότητας

Τα περισσότερα συμβούλια παραγωγικότητας βασίζονται κατά κάποιον τρόπο σε ήδη υφιστάμενους φορείς. Επτά κράτη μέλη (Δανία, Ιρλανδία, Λιθουανία, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Ρουμανία και Σλοβενία) έχουν ήδη ορίσει ως συμβούλια παραγωγικότητας υφιστάμενους φορείς και έχουν διευρύνει την εντολή τους ώστε να περιλαμβάνει την εκτέλεση των προβλεπόμενων καθηκόντων. Τα υπόλοιπα έξι κράτη μέλη συνέστησαν νέους φορείς (Βέλγιο, Κύπρος, Φινλανδία, Γαλλία, Ουγγαρία, Λουξεμβούργο), στους οποίους κατά κανόνα παρέχει στήριξη κάποια ήδη υφιστάμενη δομή, π.χ. ένα τμήμα υπουργείου ή ερευνητικό ίδρυμα (βλ. πίνακα 1 για περισσότερες λεπτομέρειες).

Πίνακας 1: Υφιστάμενα συμβούλια παραγωγικότητας και ημερομηνία σύστασης

	Ονομασία συμβουλίου παραγωγικότητας	Ημερομηνία δημιουργίας	Χαρακτηριστικά
BE	Εθνικό Συμβούλιο Παραγωγικότητας (<i>Nationale Raad voor de Productiviteit/ Conseil National de la Productivité</i>)	Νοέμβριος 2018	Νέος φορέας
CY	Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας Κύπρου	Ιούνιος 2018	Νέος φορέας
DK	Δανικά Οικονομικά Συμβούλια	Φεβρουάριος 2017	Με βάση υφιστάμενο φορέα
FI	Φινλανδικό Συμβούλιο Παραγωγικότητας (<i>Tuottavuuslautakunta</i>)	Οκτώβριος 2018	Νέος φορέας
FR	Εθνικό Συμβούλιο Παραγωγικότητας (<i>Conseil National de la Productivité</i>)	Ιούνιος 2018	Νέος φορέας
HU	Εθνικό Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας	Οκτώβριος 2016	Νέος φορέας
IE	Εθνικό Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας	Μάρτιος 2018	Με βάση υφιστάμενο φορέα
LT	Υπουργείο Οικονομίας και Καινοτομίας	4ο τρίμηνο του 2017	Με βάση υφιστάμενο φορέα
LU	Εθνικό Συμβούλιο Παραγωγικότητας (<i>Conseil National de la Productivité</i>)	Σεπτέμβριος 2018	Νέος φορέας
NL	Γραφείο Αναλύσεων Οικονομικής Πολιτικής των Κάτω Χωρών (CPB) (<i>Centraal Planbureau</i>)	Απρίλιος 2017	Με βάση υφιστάμενο φορέα
PT	Συμβούλιο Παραγωγικότητας (<i>Conselho para a Produtividade</i>)	Μάρτιος 2018	Με βάση υφιστάμενο φορέα
RO	Συμβούλιο Οικονομικού Προγραμματισμού, υπό την Εθνική Επιτροπή για Στρατηγική και Πρόγνωση	Αύγουστος 2018	Με βάση υφιστάμενο φορέα
SI	Ινστιτούτο Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ανάπτυξης (<i>Urad za makroekonomske analize in razvoj</i>)	Απρίλιος 2018	Με βάση υφιστάμενο φορέα

Πηγή: Βάσει των απαντήσεων που δόθηκαν σε ερωτηματολόγιο που διαβίβασαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής στα διορισθέντα συμβούλια και στα μέλη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής τον Δεκέμβριο του 2018.

Όλα τα συμβούλια παραγωγικότητας έχουν λάβει ανοικτή εντολή με εξαίρεση τα συμβούλια της Πορτογαλίας και της Κύπρου. Τα συμβούλια παραγωγικότητας στην Πορτογαλία και την Κύπρο έχουν διοριστεί για θητεία δύο και τριών ετών αντίστοιχα, και, εφόσον δεν ανανεωθεί η θητεία τους, οι εν λόγω φορείς θα πάψουν να υφίστανται. Σύμφωνα

με τη σύσταση του Συμβουλίου, τα συμβούλια παραγωγικότητας θα πρέπει να διεξάγουν τις δραστηριότητές τους σε συνεχή βάση.

Όσον αφορά την οργανωτική τους δομή, τα κράτη μέλη στην ουσία έχουν ακολουθήσει δύο μοντέλα:

- Στο πρώτο, το συμβούλιο αποτελείται από επτά μέλη που προέρχονται από την ακαδημαϊκή κοινότητα, ενώσεις επιχειρήσεων, συνδικάτα, δημόσιες υπηρεσίες και/ή λοιπά όργανα του δημόσιου τομέα και διευθύνεται από πρόεδρό ή διευθυντή (Βέλγιο, Κύπρος, Δανία, Φινλανδία, Γαλλία, Ουγγαρία¹⁰, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο και Ρουμανία). Ο αριθμός των μελών κυμαίνεται από τέσσερα (Φινλανδία και Δανία) έως δεκαέξι (Ιρλανδία) και πρόκειται για άμισθους υπαλλήλους (με την εξαίρεση της Δανίας) οι οποίοι ωστόσο μπορεί να λαμβάνουν αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις. Το συμβούλιο λαμβάνει τεχνική και/ή γραμματειακή υποστήριξη από κρατική υπηρεσία (Φινλανδία, Ιρλανδία, Ουγγαρία και Κύπρος), δημόσιο φορέα ο οποίος δεν είναι κρατική υπηρεσία (Λουξεμβούργο, Γαλλία και Ρουμανία) ή ομάδα εμπειρογνομόνων που έχουν διοριστεί για τον σκοπό αυτό (Βέλγιο και Δανία).
- Εναλλακτικά, τα καθήκοντα του συμβουλίου παραγωγικότητας ανατίθενται σε φορείς όπως ερευνητικά ιδρύματα (Κάτω Χώρες και Σλοβενία) ή τμήματα υπουργείων (Πορτογαλία), και τη διεύθυνσή του αναλαμβάνει έμμισθος διευθυντής ή πρόεδρος ο οποίος εργάζεται υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης και διαθέτει δικό του προσωπικό.¹¹

3.2. Λειτουργική αυτονομία

Η λειτουργική αυτονομία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου τα συμβούλια παραγωγικότητας να είναι σε θέση να αποκτήσουν αξιοπιστία και να συμβάλουν στον εθνικό διάλογο. Η ανεξάρτητη και υψηλής ποιότητας οικονομική ανάλυση των προκλήσεων που τίθενται στη χάραξη πολιτικών μπορεί να ενισχύσει τη διαφάνεια και τον διάλογο σε επίπεδο πολιτικής στα κράτη μέλη. Στη σύσταση του Συμβουλίου κρίνεται ζωτικής σημασίας τα συμβούλια παραγωγικότητας να διαθέτουν λειτουργική αυτονομία έναντι κάθε δημόσιας αρχής υπεύθυνης για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των πολιτικών στους τομείς της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας στο κράτος μέλος. Το εν λόγω στοιχείο είναι ιδιαίτερα σημαντικό διότι τα συμβούλια παραγωγικότητας εν γένει βασίζονται σε κρατικές δομές και πόρους και ως εκ τούτου καλούνται να αποδείξουν ότι είναι αμερόληπτοι φορείς.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η λειτουργική αυτονομία είναι νομικά κατοχυρωμένη. Οι κανονισμοί για τη θέσπιση των συμβουλίων παραγωγικότητας προβλέπουν ρητώς τη λειτουργική αυτονομία των συμβουλίων στο Βέλγιο, τη Φινλανδία, το Λουξεμβούργο, τις Κάτω Χώρες και τη Σλοβενία.

¹⁰ Στην περίπτωση της Ουγγαρίας, του συμβουλίου παραγωγικότητας προεδρεύει ο Υπουργός Οικονομικών.

¹¹ Το λιθουανικό συμβούλιο παραγωγικότητας παρουσιάζει κάποιες ιδιαιτερότητες, καθώς αποτελείται από δύο αναλυτές υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης υπό το Τμήμα Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομίας και Καινοτομίας της Λιθουανίας.

Στο σύνολό τους τα συμβούλια παραγωγικότητας ανέφεραν ότι λαμβάνουν αυτόνομα τις αποφάσεις που αφορούν το πρόγραμμα εργασίας τους. Επιπλέον, φαίνεται να μην απαιτείται έγκριση σε πολιτικό επίπεδο (ή κάποια άλλη μορφή εξωτερικής διαδικασίας συγκατάθεσης) των αποτελεσμάτων των ερευνών τους πριν από τη δημοσίευσή τους. Εντούτοις, στην περίπτωση των συμβουλίων παραγωγικότητας που ανήκουν σε οργανόγραμμα υπουργείου, χωρίς να υφίστανται διατάξεις που να θεμελιώνουν τη λειτουργική αυτονομία τους (Πορτογαλία και Λιθουανία), για την έγκριση της ετήσιας έκθεσης μπορεί να ακολουθούνται οι συνήθεις εγκριτικές διαδικασίες του υπουργείου. Σε όλες τις περιπτώσεις, το κατά πόσο εκπληρώνεται η απαίτηση της σύστασης του Συμβουλίου για υψηλό βαθμό λειτουργικής αυτονομίας θα καταδειχθεί από τις πραγματικές επιδόσεις των συμβουλίων παραγωγικότητας όσον αφορά την παροχή ανεξάρτητων και συναφών αναλύσεων, καθώς και την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων τους με διαφανή και ισορροπημένο τρόπο.

Τα συμβούλια παραγωγικότητας θα πρέπει επίσης να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που χρειάζονται για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Σε τρία κράτη μέλη (Βέλγιο, Λουξεμβούργο και Ρουμανία) διασφαλίζεται η πρόσβαση του συμβουλίου στις πληροφορίες μέσω νομοθετικής ρύθμισης. Ορισμένα άλλα συμβούλια παραγωγικότητας σχεδιάζουν να υπογράψουν μνημόνιο συνεργασίας με τη στατιστική υπηρεσία του κράτους μέλους στο οποίο εδρεύουν με σκοπό να διασφαλίσουν την πρόσβαση στις πληροφορίες (Φινλανδία). Μολονότι στις περισσότερες περιπτώσεις δεν υφίστανται σχετικές νομικές διατάξεις, τα συμβούλια κατά την εκτίμησή τους διαθέτουν επαρκή πρόσβαση στα δεδομένα και τις πληροφορίες.

Ο βαθμός λειτουργικής αυτονομίας μπορεί να ενισχυθεί μέσω κατάλληλων κριτηρίων επιλεξιμότητας που θα πρέπει να πληρούν τα μέλη/διευθυντικά στελέχη του συμβουλίου. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να διασφαλιστεί η ποιότητα και η ανεξαρτησία του έργου του συμβουλίου παραγωγικότητας. Τα κριτήρια μπορεί να είναι ακαδημαϊκά προσόντα (Κάτω Χώρες και Σλοβενία), εμπειρογνώσια στον τομέα (Βέλγιο, Δανία, Φινλανδία, Γαλλία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες και Ρουμανία), κριτήρια για την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων (Βέλγιο και Δανία) και για τη διασφάλιση της ισορροπημένης εκπροσώπησης των ενδιαφερόμενων φορέων (Ιρλανδία).

3.3. Καθήκοντα

Τα καθήκοντα που ανατίθενται στα ορισθέντα συμβούλια παραγωγικότητας ανταποκρίνονται εν γένει στη σύσταση του Συμβουλίου. Τα συμβούλια παραγωγικότητας επιφορτίζονται με την εκτέλεση δύο βασικών καθηκόντων: i) διάγνωση και ανάλυση των εξελίξεων όσον αφορά την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα στο οικείο κράτος μέλος και ii) ανεξάρτητη ανάλυση των προκλήσεων στη χάραξη πολιτικών στον τομέα της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας. Σύμφωνα με το έκτο σημείο της σύστασης του Συμβουλίου, στην εντολή που έχει ανατεθεί σε όλα τα συμβούλια παραγωγικότητας περιλαμβάνεται επίσης η δημοσίευση ετήσιας έκθεσης, με εξαίρεση το συμβούλιο της Ουγγαρίας. Κατόπιν της δημοσίευσης των ετήσιων εκθέσεων, οι οποίες αποτελούν το βασικό μέσο των συμβουλίων για την προαγωγή του διαλόγου σχετικά με την παραγωγικότητα, τα

περισσότερα προγραμματίζουν τη διοργάνωση δραστηριοτήτων προβολής, όπως εκδηλώσεων και εργαστηρίων.

Οι εντολές που έχουν ανατεθεί σε ορισμένα εθνικά συμβούλια παραγωγικότητας διαθέτουν ειδικά χαρακτηριστικά. Για παράδειγμα, στην εντολή του βελγικού συμβουλίου παραγωγικότητας περιλαμβάνεται η μελέτη του αντίκτυπου και η υλοποίηση των συστάσεων των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων στους τομείς της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας. Στη Γαλλία και τη Λιθουανία, τα συμβούλια παραγωγικότητας σχεδιάζουν να συμπεριλάβουν συστάσεις στις ετήσιες εκθέσεις τους, ενώ το ιρλανδικό συμβούλιο μπορεί να δημοσιεύει άλλες εκθέσεις πέραν της ετήσιας έκθεσης με συστάσεις σχετικά με μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Το κυπριακό συμβούλιο παραγωγικότητας έχει αναλάβει τη διεξαγωγή διαλόγου με τους ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με τα βασικά ζητήματα ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας.

3.4. Δυνατότητα εκπόνησης ισορροπημένων αναλύσεων υψηλής ποιότητας

Μια βασική πτυχή των εργασιών που επιτελούν τα συμβούλια παραγωγικότητας είναι η εκπόνηση οικονομικών και στατιστικών αναλύσεων για τον εμπλουτισμό του δημοσίου διαλόγου όσον αφορά τις πολιτικές για την ενίσχυση της παραγωγικότητας. Σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν στην έρευνα της Επιτροπής, τα συμβούλια παραγωγικότητας έχουν την ικανότητα να διεξάγουν έρευνες από μόνα τους ή μέσω των φορέων που τα υποστηρίζουν.

Τα συμβούλια που βασίζονται σε υφιστάμενους φορείς μπορούν εν γένει να αξιοποιήσουν το δικό τους ιστορικό επιδόσεων για αναλύσεις υψηλής ποιότητας και έχουν ήδη διερευνήσει ζητήματα που σχετίζονται με την παραγωγικότητα υπό την ιδιότητά τους ως συμβουλίων παραγωγικότητας (Δανία, Ιρλανδία, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία και Σλοβενία). Τα συμβούλια στην Ιρλανδία και τη Δανία έχουν ήδη δημοσιεύσει τις ετήσιες εκθέσεις τους, ενώ και άλλες εκθέσεις βρίσκονται στο στάδιο της εκπόνησης. Στα παραδείγματα άλλων σχετικών αναλύσεων συγκαταλέγεται η δημοσίευση το 2018 από το ιρλανδικό συμβούλιο του πίνακα αποτελεσμάτων ανταγωνιστικότητας για τη σύγκριση των επιδόσεων ανταγωνιστικότητας της Ιρλανδίας με μια σειρά επιλεγμένων χωρών. Επίσης, το συμβούλιο παραγωγικότητας στις Κάτω Χώρες ήδη εκπόνησε μελέτες στις οποίες διερευνώνται ζητήματα όπως διαφορές παραγωγικότητας μεταξύ επιχειρήσεων και τα οφέλη που αποφέρει η τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τα μέλη ορισμένων συμβουλίων παραγωγικότητας είναι εγνωσμένου κύρους πανεπιστημιακοί, οι οποίοι μπορούν να διασφαλίσουν την ποιότητα και την καταλληλότητα των αναλύσεών τους, καθώς και να προσδώσουν αξιοπιστία στα παραγόμενα αποτελέσματα. Επιπλέον, τα περισσότερα συμβούλια παραγωγικότητας μπορούν επίσης να αναθέτουν μελέτες σε τρίτους.

Με σκοπό τη διασφάλιση της ισορροπημένης εκπροσώπησης των διαφόρων απόψεων, τα συμβούλια ανταγωνιστικότητας μπορούν να διαβουλευθούν με τους ενδιαφερόμενους, αλλά οφείλουν να παραμένουν αμερόληπτα. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, τα συμβούλια παραγωγικότητας δεν θα πρέπει να μεταδίδουν μόνο ή κυρίως τις γνώμες και τα συμφέροντα μιας συγκεκριμένης ομάδας ενδιαφερομένων.

Στις περιπτώσεις της Ιρλανδίας και της Ουγγαρίας, τα συνδικάτα και οι ενώσεις επιχειρήσεων εκπροσωπούνται άμεσα στα συμβούλια παραγωγικότητας. Όλα τα άλλα συμβούλια ανέφεραν ότι διαβουλεύονται με τους ενδιαφερόμενους είτε επισήμως (Βέλγιο, Κύπρος, Γαλλία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο και Ρουμανία) είτε ατύπως (Δανία, Φινλανδία, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία και Σλοβενία).

4. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Δεδομένης της διασυνοριακής φύσης των προκλήσεων που τίθενται στον τομέα της παραγωγικότητας, η συνεργασία μεταξύ των συμβουλίων παραγωγικότητας είναι απαραίτητη, κυρίως στη ζώνη του ευρώ. Σε αυτό το πνεύμα, οι πέντε Πρόεδροι ζήτησαν στην έκθεσή τους τη δημιουργία συστήματος συμβουλίων παραγωγικότητας στη ζώνη του ευρώ, με τη συμμετοχή εθνικών φορέων και της Επιτροπής.

Τα συσταθέντα συμβούλια παραγωγικότητας έχουν αρχίσει να ανταλλάσσουν απόψεις σχετικά με ζητήματα και πρακτικές που αφορούν την παραγωγικότητα. Από το 2017 η Επιτροπή έχει οργανώσει διάφορες εκδηλώσεις (εργαστήρια και συνέδρια), με σκοπό τη δημιουργία ενός δικτύου συμβουλίων παραγωγικότητας. Το δίκτυο, υπό τον συντονισμό της Επιτροπής, αποβλέπει στη στήριξη της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών συμβουλίων παραγωγικότητας, συνδράμοντάς τα να ανταλλάσσουν απόψεις και ορθές πρακτικές και να ενθαρρύνουν τον διάλογο σχετικά με την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα στα κράτη μέλη, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τη διάσταση της ευρύτερης ζώνης του ευρώ και της Ένωσης. Προβλέπονται τακτικές διετείς συνεδριάσεις καθώς και συνεχής ανταλλαγή απόψεων, που καθίσταται δυνατή μέσω ειδικής εφαρμογής εικονικής δικτύωσης. Τέλος, η Επιτροπή θα διασφαλίζει την άρτια συνεργασία και συμπληρωματικότητα με το Παγκόσμιο Φόρουμ για την Παραγωγικότητα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

Η ανεξάρτητη εμπειρογνωσία των συμβουλίων παραγωγικότητας είναι δυνατόν να χρησιμοποιείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών. Μελέτες και αναλύσεις που εκπονήθηκαν από τους υφιστάμενους και εγνωσμένου κύρους φορείς που ορίστηκαν ως συμβούλια παραγωγικότητας έχουν χρησιμοποιηθεί εκτενώς στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Όπως αναφέρεται στη σύσταση του Συμβουλίου, η Επιτροπή θα ανταλλάσσει σε τακτική βάση απόψεις με όλα τα συμμετέχοντα συμβούλια παραγωγικότητας, μεταξύ άλλων και στη διάρκεια διερευνητικών αποστολών.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρούσα έκθεση αποτελεί αρχική αξιολόγηση των τυπικών χαρακτηριστικών των ορισθέντων συμβουλίων ανταγωνιστικότητας. Υλοποιεί την απαίτηση της σύστασης του Συμβουλίου για εκπόνηση από την Επιτροπή έκθεσης προόδου σχετικά με την εφαρμογή και την καταλληλότητα της σύστασης. Με βάση τις πληροφορίες που παρείχαν τα κράτη μέλη, δεν φαίνεται να υφίσταται ανάγκη αναθεώρησης της σύστασης του Συμβουλίου επί του παρόντος.

Είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι στην πλειονότητά τους τα κράτη μέλη έχουν συστήσει τα οικεία εθνικά συμβούλια παραγωγικότητας, ενώ τα εναπομένοντα κράτη μέλη σκοπεύουν να το πράξουν στο εγγύς μέλλον. Οι δυνατότητες των συμβουλίων παραγωγικότητας να εμπλουτίσουν τον διάλογο σχετικά με τη χάραξη πολιτικών για την προαγωγή της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας και τη διευκόλυνση της εφαρμογής τους μέσω της ενίσχυσης της εγχώριας οικειοποίησης των προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων είναι ιδιαίτερα μεγάλες. Τα αποτελέσματα που θα παράγουν τα συμβούλια παραγωγικότητας μπορούν να στηρίζουν συγκεκριμένα τις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της σύγκλισης και της ανθεκτικότητας της ζώνης του ευρώ, συμπληρώνοντας, έτσι, την αρχιτεκτονική της διακυβέρνησης της ζώνης του ευρώ.

Τα κράτη μέλη που δεν έχουν ορίσει ακόμα εθνικά συμβούλια παραγωγικότητας οφείλουν να ολοκληρώσουν τη διαδικασία ορισμού το συντομότερο δυνατόν. Η χρησιμότητα των εν λόγω φορέων έχει αποδειχθεί σε πολλές χώρες στην Ευρώπη και παγκοσμίως. Τα ορισθέντα συμβούλια παραγωγικότητας σε ορισμένα κράτη μέλη είναι οντότητες με εγνωσμένο κύρος και αποδεδειγμένη επιρροή στον εθνικό διάλογο για την παραγωγικότητα. Σε άλλα κράτη μέλη, τα συμβούλια παραγωγικότητας δεν έχουν διαμορφώσει ακόμα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Δεδομένων των προκλήσεων που τίθενται στον τομέα της παραγωγικότητας στην Ευρώπη, τα συμβούλια παραγωγικότητας αναμένεται να συμβάλλουν στην οικειοποίηση των μέτρων πολιτικής που στηρίζουν την παραγωγικότητα, σε εθνικό επίπεδο, σε επίπεδο ζώνης του ευρώ και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εν λόγω οικειοποίηση είναι επίσης σημαντική υπό το πρίσμα του Προγράμματος Στήριξης Μεταρρυθμίσεων που πρότεινε η Επιτροπή¹² στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Είναι ακόμα αρκετά νωρίς για την πλήρη αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εθνικών συμβουλίων ανταγωνιστικότητας. Σε πολλές περιπτώσεις τα όργανα ορίστηκαν μόλις πρόσφατα και ο πλήρης αντίκτυπός τους μένει να διαπιστωθεί στο μέλλον. Ως εκ τούτου, θα διεξαχθεί περαιτέρω αξιολόγηση εντός του πρώτου έτους από την ανάληψη των καθηκόντων από την επόμενη Επιτροπή, στο πλαίσιο της οποίας θα αναφερθούν οι παρατηρούμενες κύριες εξελίξεις και θα αξιολογηθούν περαιτέρω τα χαρακτηριστικά και το έργο των συμβουλίων.

¹² Βλ. COM(2018) 391 final σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του Προγράμματος Στήριξης Μεταρρυθμίσεων.